

# ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՏԵՂՈՏԻՆՆԱԴԻՒՆ — ՍԷՆԵ

( 1870 )

ԿՈՒՄԵՐՈ 593

ԿՄԱՆ ԲԱՄԱՐԱՆ ԿՄ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԻՐԻ ԲԱՆԳԱՆԱԿ  
ՍԵՆԵԼԻՆԻ 150 շԵՂ  
ՍԵՆԵԼԻՆԻ 80

ՍՈՒՆ  
ԴԵԿԱՏԵՄԲԵՐ 8

ԻՆԴՍՏՐԻԱԿԱՆ 45  
ՏՈՒՆԵՐԻ 20 ԿԵՆՏԵՐ 40 ԿԱՐԱՅ

ԱԼԱՏՐԱՆԿԱ  
ԴԵԿԱՏԵՄԲԵՐ 20

ԱՅԻՔԱՆԵ ԴԵԿԱՏԵՄԲԵՐ 8

## Մ Ի Լ Ի Յ Է

Ճիւղէյէ մալիւմ օլտուղու իւղրէ, պա թարափը Տէվլէթը Ալիյէտէն վէրիլէն գարարլար իւղէրինէ, կէշէն բազար կիւնիւ սաաթ 8 րատտէլէրինտէ Ս. Յովհան Ոսկերերան քիլիսէսինտէ ումուսի մէճիս ագտ օլունուպ, մու վազգաթ իտարէ մէճիսի րէիսի սաաաթէթու Տիրան պէյ մէճիսի քիւշատ իթտիլինտէ, սուրէթի աթիտէ տէրճ օլունան նութգու իյրատ իյլէմիշ տիր:

« Լֆէնտիլէր, սոն տէֆա Օրթաքէօյտէ ագտ օլունան ումուսի մէճիստէ, խայլը միւղաքէրաթտան սողրա, միլլէթին խալէլ կէլմիշ օլան հուգուգ վէ իմթիաղարընըն սաաղըզ վէճհ իւղրէ թէմամի իլէ մուհաֆաղա, սը հազընտա էլտէն կէլէն ղայրէթ տէ գուսուր իտիլմէյէճէյի, միլլէթին ինթիխապ իթմիշ օլտուղու օն իքիլէր գոմիսիօնու թարափընտան վատ վէ թէճմին օլունմուշտուտու:

« Պու կիւն, պու մէճիսի ճէմիթ մէքտէն միւրատ, մէսէլէյի միլլէյէնին պուլունտուղու հալի, հէրնէ գատար ղաղէթալար վասէթատը իլէ աղնաշըլմիշ իսէ տէ, շիֆաչէն տախի պէյան իթմէքտէն իպարէթ տիր:

« Տէվլէթը Ալիյէնին հազընտա պու տէֆա օլան գարարլարը, Բէֆէնտա մը իլէ նէշը օլունան կոնգակըն, Տէվլէթին հուգուգուտն վէ միլլէթին իմթիաղարընա սէքթէ կէթիւրտիլի ճիհէթլէ, գաթիէն ատէմի գապուլի, վէ Հասուն էֆէնտիլէ, հէրնէ գատար ղաթըրիլիլէ օթէտէն պէլիլէ ճարի օլան ուսուլ վէ նիղամա մու

վաֆըզ օլմագ միւթալատը իլէ Պէրաթը Ալի վէրիլմիշ իսէ տէ, Բէֆէնտա ուսուլիննէ բաթրիք օլմուշ օլտուղունտան, վէրիլէն Պէրաթըն գայտընըն թէրգիլի իլիւն իրատէի Շահանէ շէրէֆուտուր պուրուլմուշտուր:

« Պու սուրէթտէ, արթըզ էֆէնտիլի միւմայիլէյհին Պապը Ալի իլէ հիլպիր վէճհլէ սըֆաթը իէսմիլլէնէ միւնասէպալթը գալմամըշ տըր:

« Իլլէթ պու սուրէթտէ Տէվլէթին հուգուգու մուհաֆաղա օլունտուղու սըրատա, միլլէթին իմթիաղաթը տալի վիգայէ օլունտուղունա վէ օթուզ սէնէտէն պէրու վուգուա կէլէն ղահմէթ վէ միւնաղաթէրին տէֆինէ պիր եօլ պուլունտուղու իլին շէվթէթու Բատիշահըմըզ էֆէնտիլի հազընթլէրինէ վէ վիւքէլայի ֆիլամ հազրաթընտ պէյանը շիւքրանիլէթ իթմէյի պօրճ ատտ իթմէլիլիլ:

« Պու պէօյիլը մուվաֆֆաղիլէթին, ճիւղէմիլլին իթթիֆագ վէ ղայրէթի իլէ հուսուլէ կէլտիլի աշիքեար օլուպ պու եօլտա սէպալթ օլունտուղու հալտէ, մէսէլէի միլլէյէնին տիլխահըմըզ վէճհլէ ազ վազըթտա թէմամէն թէսվիլլէ օլունտաղընա շիւպհէ եօգտուր:

« Պու նութգուն իւղէրինէ պաղը իյղահաթ վէ միւղաքէրաթտէն սողրա, մէճիս քէմալի իթթիֆագ իլէ շուաթիտէքի մատտէլէր հազընտա արղու վէ թէմէնիաթընը պէյան իթմիշտիր:

Էվլէլա պիր ան էվլէլ կաթոյիկոս ինթիխապընա մուպաշէրէթ օլունմա սը. սանիլէն ինթիխապտէն էվլէլ էսասի պիր նիղամ եաթըլմագ էլգէմ օլուպ, պունա կէրէք եիրմի տէօրթլէր մէճիսի վէ կէրէք իտարէ գոմի

սիօնու թէրաֆընտան ղայրէթ օլունաճագ իսէտէ, շայտ պաղը էսպապէ մէպնի նիղամաթէի էսսինին թանղիմի ուղայաճագ օլուր իսէ, պիր մուլթասար ինթիխապ նիղամը իլէ իքթիֆա իտէրէք, ինթիխապաթա իպթիտար օլունմասը:

« Պու սըրատա, եաթըլմագ նիղա մէ տայիր իտարէ մէճիլինէ պիր միւթալանմաթ իթա օլունաճագը մէճիստէ հազըր պուլունան Սէրքիսգոբոսլար հազրաթը թարափընտան պէյան վէ թէշէքքիւր իլէ գապուլ օլունմուշտուր:

« Պիր տէ, միլլէթին ումուրու մալիլէսի պիր նիղամա րապթ օլունունաճա տէկին, ճէրէյան իտէն մէսարիֆի թէսմիլլէ իթմէք իւղրէ տէր հալ պիր իմղա տէֆթէրի քիւշատը թէքթի օլունմուշ իսէ տէ, պու խուսուս եիրմի տէօրթլէր մէճիսինտէ տէրտէսթը միւթալա օլտուղունտան, պիր ան էվլէլ իճրասը ելինէ մէճիսի մէքքիւր իլէ իտարէ մէճիսինէ հէվալէ օլունտու:

« Պատէհու վէլինիսէթը պի միննէթիմիլ Բատիշահըմըզ էֆէնտիլի վէ վիւքէլա հազրաթը հազընտա թէշէքքիւր տուատը իյֆա օլունտուգտան սողրա, մէճիս սաաթ 9 պուշուգտա քէմալը մէսրուրիլէթլէ տաղըտը:

« Պիր ղաթ թէրաֆընտան վարիտ օլան վարագա տըր:

Գ Ա Ն Ո Ւ Ն Ն Ա Մ Է

Վ Է Բ Ա Թ Ի Բ Ի Ն Թ Ի Խ Ա Պ Ը

Չըգան բազար կիւնքի Ս. Յովհան Ոսկերերան քիլիսէսինտէ թէճէմիլ իտէն մէճիստէ պուլունտու միսէ տէ,

կերթիտէ գալորդուման, մէծիսին նուրբըլարընը էյի իշիտէմէտիյիմտէն աղնայամատըմ. անճագ, շու գատաւընա վագըֆ օլտում քի, մէծիսին ասըլ էսասը իքի մուհիմմ մատտէ իւ գէրինէ օլույօր. եանի, միլլէթճէ ու մումի պիր գանուննամէ եարմագ վէ բաթրիյիմիդի ինթիխապ իթմէք:

Մէծիսի մէզքիւրտէ պաշլընա ի քի էֆքեար ճէվէլան իթմէքտէ օլուպ, պիր պըսմը, պիր ան էվվէլ բաթրիքի ինթիխապ իթմէք վէ պատէհու գանուննամէյի եարմագ. տի կէր գըսմը էվվէլճէ գանուննարը գօմագ վէ պատէհու բաթրիյի ինթիխապ իթմէք:

Անհանէմ մէզքիւր իքիճի էֆքեարա րայէթ իթտիյիմտէն, միլլէթ իթիդին սէլամէթի իշին աշիքեարէ վէ պիւլա ինթիքազ սէօյլէրիմ քի, միլլէթ իթիդին շու բէրուշանիթի վէ սէֆալէթի հալի բաթրիքիքտէն սէօզ սահպի եկեղեցականլարտան վէ միլլէթ իթիդին սիւրալարընտան օլմուշ տուր:

Իմտի, տահա ֆրսանթ եկտիմիդտէ իքէն, Հինտիստանլընըն մայմու նու կիպի կէօլլէրիմիդի աշմալըլըլ ալտանմամագ իշին. վագաա, շիմտիքի եպիսկոպոսլարըմըլ, եկեղեցականլարըմըլ, պէյլէրիմիդ վէ էֆէնտիլէրիմիդ օլ գապիլլէրտէն տէյիլ իսէլէրտէ, էզճիւմէ եինէ պիդլէր իշին շէրիսինէ խըզմէթ իթմէլիյիդ. եանի գանունու հէր շէտէն զիյատէ եիւքսէք թութուպ րայէթ իթմէլիյիդ. Իմտի էօյլէ պիր գանուն գօնմալը քի, բաթրիք տէ, եկեղեցականլար տա, պէյլէր տէ, էֆէնտիլէր տէ վէ ումումմիլլէթ տէ օլ գանունուն շէրաիթի թահթընտա օլուպ, օնտան ինթիքազ իթմէլի տիրլէր: Գանուն միլլէթին պաշլը օլմալը տըր, վէ ումում միլլէթ գանունա պէյաթ իթմէլի տիր. շէօյլէքի, բաթրիյին ասըլ մէմուրիյէթի, իւք էվվէլ քէնտիսի օլ գանուննամէյի պէյաթ իտիպ, վէ սօղրա օլ գանունլարը պիդէ թութմուլմալը օլաճագ տըր:

Գանուննամէյի եարմագ հէր ապամէն իշի օլմալըպ, միլլէթ եինէ պիր մէճիս իտիպ, գանուննամէ եարմայա միւպ թէտիր օլան զէվաթտան պիր գօ

միսիօնու մախսուս թէշքիլ իտիպ, մէզքիւր գօմիսիօն գանուննամէյի եարտըգտան սօղրա, միլլէթ ումումի պիր մէճիսէ թօրլանըպ օլ մէճիստէ գանուննամէյին հէր պիր պէնտիսի պըրը պըրը մէճիստէ օգույուպ, վէ հէր պիր պէնտիսի միլլէթին էքսէրիյէթինտէն գապուլ օլունմասը իշին հէր պիր պէնտէ պըրը պըրը գուրա շէքիլիպ, գուրա իլէ թաստիգ օլունմալը տըր. (տէյիլ քի էլլէրին եօգարը գալգմասը իլէ) վէ գուրա իլէ պէօյլէճէ թաստիգ օլունտուգտան սօղրա, օլ թաստիգի իտէն էքսէրիյէթ գանուննամէյի իմզալարընը գօմալը տըրլար: վէ պէօյլէ ումում միլլէթճէ թաստիգ օլունմուշ գանուննամէյի բաթրիք նասպ օլուննագ գաթը շէրիֆ «մէզքիւր գանուննամէյի պէնքէն» «տիմ գապուլ իթմիշիմտիր պիր հար» «ֆընա տա մանա վէրմիյիպ անտէն շաշ» «մայաճաղըմ վէ մէզքիւր գանունլարը» «միլլէթիմէ թութտուրմայա տայիմա» «պօրճու գալաճաղըմ, վէ էկէր պէն» «քէնտիմ մէզքիւր գանունլարա գար» «շը իճրալարտա պուլունուր իսէմ վէ» «գանունտան ինթիքազ իթմէք իսէմ» «միլլէթ ալլիմի իսթէտիյիտէ իսթի» «ֆամիլ վէրէճէյիմ» եւն:

Սու մաալտէ պիր իգրար գանուննամէյին ալթընա տէրճ իտիպ իմզա իթտիքտէն սօղրա, միլլէթ թարաֆընտան բաթրիք ինթիխապ օլունմալը տըր:

Շունու տախի պիլմէլիյիդ քի, միլլէթ օլմատըգճա բաթրիք օլամազ, միլլէթ տէ մէվնուտ օլտուղու հալտէ պիր բաթրիյէ տէ իգթիդասը վարտէմէք օլուր քի բաթրիք միլլէթին տիր. տէյիլ քի միլլէթ բաթրիյին բաթրիք օլմայարագ միլլէթ վարտըր, միլլէթ օլմայարագ բաթրիքիք եօգտուր, չիւնքի, միլլէթ օլմայան եէրտէ բաթրիք քիմի՞ն բաթրիյի օլաճագ:

Իմտի, շիմտի միլլէթ մէվնուտ հաղըր տըր. լաքին, բաթրիք եօգ տուր, քի՞մ գօյաճագ բաթրիյի, պիրի քէնտի քէնտինէ կէլիպ պէն սիզին բաթրիյինիդ իմ տէյէպիլի՞ր մի, եախտ քիմի, սէլահիյէթի վար պիդէ, պիրի նի բաթրիք իթմէյէ եա կէնտէրմէյէ: Տէմէք քի, միլլէթին թապիի պիր

հուգուգու տուր բաթրիյինի ինթիխապ իտիպ քիւրսիսինէ օթուրթմասը: Պէօյլէ տէ միլլէթին թապիի հուգուգու տուր գանուննամէ եարմասը վէ օլ գանունլար իլէ տէ կէրէք բաթրիյին վէ կէրէք ումում միլլէթին իտարէ օլմասը:

Շուննա թաֆսիլաթըմտան աղնաշըլաճագ գատար օլտու քի, էվվէլա գանուննամէմիդի եարմալըլըլ վէ սօղրա բաթրիյիմիդի ինթիխապ իթմէլիյիդ քի, օլ գանունլար իլէ կէրէք բաթրիք վէ կէրէք միլլէթ «խաղաղութիւն» իլէ իտարէ օլուն:

Անհանէմին շու էտնա իսթարընը եալվարըրմ պէյհուտէ եէրինէ գօյմայըն. պու խուսուս իշին, սիզին տահա զիյատէ մալիւմաթընըլ վար. սիզ տահա շէրէֆի ինթարլար էտին, աճիզանէմին պիլմէտիյի խայըրը եօլտա օլաճագ պիր իշ վար իսէ, վէ շու իսթարըմ օլ խայըրա պիւ խալէլ կէթիրիսէ պիլտիրին, աճիզանէմ մէմունէն վէ մէսուրէն պու եաղտըլլարըմը կէրի ալըրմ սիզին իլէ հէմէֆքեար օլարագ, ֆագաթ սօն բիւշմանըլ պէյհուտէ օլտուգտան մաաա, տիւնեա մուվաճէհէսինտէ ալէմ իւզէրիմիլէ կիւլէրէք տէյէճէքէր քի «պունլար իտարէ գապուլ իթմէլ ալ» «լան քէնտինէ պիր միլլէթ տիրլէր» «իսթէտիքէրի գաթը բաթրիք իթ» «տիլէր եինէ գիլ ու գալէ պաշլա» «տըլար եւն» պունլարտան տահա պէտթէրինի իշիտէճէյիդ:

Իմտի, շու կիւլէլ ֆրսանթ էլլէմիլտէ իքէն էօյլէ գուվլէթի գանունլար գօյալըմ քի սուլ ու սալահ պագը գալսըն. վէ պաշ տիւշմանըլըն պօյնու էյրի վէ եիւզիւ եէրտէ օլսուն:

Հեթում Գ. Ալիշան.

#### ՀԱՎԱՏԻՍՈՒԹՅՈՒՆԻՆԷՎԻՅԷ

Մուվագգաթէն Տէրսաատէթտէ պուլունան, ֆիլտանի բաթրիյի թիւթպէթիւ եոբսուֆ Ավտօ էֆէնտիյի պիրինճի, վէ միւմայիլէյին պիրինճի սըր քեաթիպի պուլունան փափաա Ղաա Լուիս Շրվիսի էֆէնտիյի 4 ճիլ իլէ, եինէ միւմայիլէյին գաբու

քէթիւտաւ օլուպ, Տիյարպէքլը խանէտանընտան պուլունան Ապտիւլ-մէսիհ էֆէնտիյէ տէօրտիւնճիւ րութ պէլէրտէն պիրէր գըլթա մէճիտիյէ նիշանը զիյշանը իթա վէ իհսան պուլ-րուլմուշ տուր :

— Սէն—Բէթէրնպուրկտան վան-տիւրէր զաղէթասընա չէօյլէ եազըլըյօր :

« Կէչէնլէրտէ թէտարիքեաթըր աս-քէրիյէ իշին իթա գըլընան էմըլէր իհթիյաթ ասքէրլէրի էյին իճրա օլուն-մուշ վէ հազըգաթէն էվամիրի մէզքիւ-րէ էհէմմիյէթտէն խաթի տէրիւ տիր : Պու մաւտաէ իւզէրինէ տիգգաթընըր տաւլէթ իտէպիլիքսինիդ :

« Էրքեանը հարալըն վէրտիյի մա-րիւմաթը ճէտիւտէնէ նազարէն, Բո-տիա օրտուսու էսնայի հազէրտա 733, 951 նուֆուս մալիւմ օլտուլու իւզրէ, մէմաթիքի վասիլատա Ամուրա վէ թիւր-քիթմանա գաաար տաղըտըլմը տըր : Պինայէն ալէյ, էսնայի սէֆէրտէ, գաւկայա հազըր օլան 2,300,000 քի-շիաէն միւրէթթէպ օլան պիր օրտու-յա մուգաւլմէթ էյլմէք միւշքիւ օ-լաճադ տըր :

« Ասաքիւրի իհթիյաթիյէ վէ սէլա-յա կիտէն ասքէրլէր, սէպգաթ իտէն ինթիլամը հալէ նազարէն, գուվլէի ասքէրիյէսինի իսթիհքեամ իշին ազ վազըթտան եէթիշէճէք տիր : Լաքին նիզամաթը ասքէրիյէի ճէտիտէյէ նա-զարէն, ասաքիւրի մէրգուլմէ միւտտէ-թի գալիլէտէ մէյտանը մուհարէպէ-տէ պուլունապիլէճէք տիր : Պուշլար 427,297 նուֆուս պալիդ օլուպ, պուշլար 200,000 դալի միւնթաղամ ասքէր իլավէ գըլընաճադ տըր : Մու-հարէպէյէ հազըր օլան գուվլէի աս-քէրիյէն միգտարը, ինթիլամըրը ճիհէթի իլէ, իքի գաթ գուվլէթտէ պուլունույօր :

« Ասաքիւրի իհթիյաթիյէ իլէ սիլա-յա կիթմիշ օլան ասքէրին հարէքէթի էսնասընտա, վարչապիտան բէք չօգ իհթիյաթ ասքէրլէրի չըգարըլապիլէ-ճէյի եանի, Սէն—Բէթէրնպուրկ 50000 ասքէր վէ ֆինլանտ 13,000 չըգարտը-ղը հալտէ, վարչապիա 77,158 ասքէր վէրէճէք տիր : Իշթէ պուլունտան աղնա-չըլըր քի, Հապսիյէ նազըրըմըրէպիգ-գաթըր նէ խուսուս իւզէրինտէ տիր : »

— Բրուսիա գրալը, գըզգարընտա-

չը օլան կրան Տիւշէսսայա կէօնտէր-տիյի թէլէկրաֆինամէ տիր :

Վէրսայլ 5 դեկ .

Էվատընըլ իւշ կիւնտէ իւշ ֆիւ-թիւհաթ իյլէտի . դեկտեմբեր 2 տէ Պազօյա եազըն 12 տտէտ թօք վէ վէ դեկտեմբեր 3 տէ, Շըվիյի ճիվա-րընտա 3 թօք վէ դեկտեմբեր 4 տէ Օրլէանըն Շիմալ վէ Ղարպ ճիհէթին-տէ ճէնէրալ թրէսքօվ հիւճիւմ իլէ 3 քէօյ, 22 թօք վէ 5000 էսիք ալտը : Քահը հալին 3 վէ 4 իւնտէ կրան Տիւգին օրտուսու իլէ Բրէնս ֆրէտէ-րիք Շարըլըն օրտուսու, Օրլէան ճի-վաբընտա վէ Օրլէան օրմանընտա զա-լիպ կէլմիշէր տիր :

Ճէնէրալ Մանսլէյն տիւն ախշամ հիւճիւմ իլէ Սէն Ժան վարուշունու վէ օլ կիճէ տալի շէհրի զապթ էյիւ-միշ տիր :

Պիզտէն օլան թէլէֆաթ բէք չօգ տուր :

Տիւնքի կիւն վէնսանըն էօնիւն-տէ, իւշ տէֆա զայէթ գանըլ վէ շէ-տիտ գաւկալարտա պուլունուպ, պիր գաշ գարիլէր կեան պիլիմ վէ կեան տիւշմէնի էլինէ կէչմիշ իսէ տէ, նի-հայէթ տիւշմէն տիւնքի կիւն քեա-միլէն ըրնաթ իյլէտիքտէ, պիզիմ աս-քէրիմիդ, օնլար իւզէրլէրինէ հիւճիւմ իթմէմիշէր տիր :

Պիզիմ թէլէֆաթըմը բէք չօգ տուր, պախուսուս 2 ինճի օրտուսուլ-տան, վէ գահրամանէ տէօյիւշէն վիր-թէմպէրկիլէրտէն խալի թէլէֆաթ վուգու պուլմուշ տուր :

Սաքսոնիալըրտան օլան թէլէ-ֆաթ ճիւգի օլուպ, Օրլէանա տօղրու միւթէսաւլէր օլան հիւճիւմ քեամի-լէն պիհուտէյէ չըգմըշ տըր :

— Բրուսիա գրալըն գըզգարըն-տալը կրան Տիւշէսսա, Մէքլէմպուրկ կրան տիւգասընտան աթի իւշ պէյան թէլէկրաֆինամէլէրի ախը իյլէմիշ տիր :

Մահը հալին 4 իւ սապիմըր, Օրլէան ճիվարընտա պիր մուհարէպէ իտիպ, Շըվիյի ճիվա տար օլան մա-հալաթտա ուֆադ թէֆէք միւտարէ-պէլէր վուգու պուլմուշ տուր : Պիզ իշլէրինտէ պիր ճէնէրալ տալի օլարադ 300 գաւտար էսիք իլէ 7 թօք վէ պիր տէ միթըպիշօղ ալմըլը տըր :

Պիզիմ թէլէֆաթըմը չօգ օլուպ,

պախուսուս Մէքլէմպուրկ ասքէրլէ-րինտէն չօգ թէլէֆաթ օլմուշ տուր :

— Տրէզտա 2 դեկ . — Բրէնս Ժօրթտան Սաքսոնիա գրալընա իրսալ գըլընան թէլէկրաֆինամէ տիր :

Հիւմա կիւնիւ սաաթ 7 պուշուգ-տա, բիյատէ ասաքիւրին 8 ինճի ալայընըն իքի թապուրտըր Մարն չայընըն իւզէրինտէ վազը Պրի նամ մահէլի ալմըլար տըր :

Հաթթա վիւրթէմպէրկիլէր Շամ-բինի իւզէրինէ հիւճիւմ իլէ մահէլի մէզպուրու զապթ էյլմիշէր տիր : Պատէհու տիւշմէն գուվլէի ճէսիմէ տէօքմիւշ, վէ սաաթ իւշ տօղրու ա-սաքիւրիմիդ մէվգըլարընը մուհաֆաղա իլէմուհարէպէ նէթիճէ պուլմուշտուր :

Պիզիմ թէլէֆաթըմը չօգ տուր-պախուսուս ալմըր ալայը իլէ 8 ինճի ալայտան թէլէֆաթը քիսիրէ վազը օլմուշ տուր :

Պիզիմ ասքէրիմիդ թէլէմաճիւպ տէ-րէճէտէ շէճաաթ իպրազ էյլմիշ տիր : Պիզ եիւզէրճէ էսիր ալմըլար տըր :

— Շթաաթ զանցէյկէր նամ զապթթա-նըն պէյանընա նազարէն, Բրուսիա գրալ հազրէթլէրի ճէնէրալ Օպէրնիցէ պիր թէլէկրաֆ քիշիտէ իլէ, ասքէր-լէրին իճրա իյլէտիյէ շէճաաթը հազ-գընտա թէլէքքիւրինի իւզար իթմիշ տիր :

Չաթըր դրալիլէրի, մէճրուհարըն թէտալիսինի բրէնս տըր վէյմարա հա-վալէ էյլմիշ տիր :

Բրէնս վէյմար աթի իւշ պէյան թահրիրաթը պաթէլէկրաֆ պէյան իթմիշ տիր :

Պիզտէն 8 զապիթ մէվթա վէ 32 մէճրուհ օլտուլու կիպի նէֆէրաթը ասքէրիյէտէն տալի 400 մէվթա վէ 600 տալի մէճրուհ օլմուշ տուր :

Բիյատէ ասքէրինի պիրինճի ա-լայը վէ իքինճի թապուր ալմըր աս-քէրինտէն բէք չօգ ասքէր թէլէֆ ծլ-մուշ տուր, թօրլար բէք չօգ պարկիլը թէլէֆ իթմիշ իսէ տէ, աղատամ գըր-մըշ տըր :

— Թրիէսթէ 4 դեկ . — Պու սօն կիւնլէրտէ, մէյտանը մուհարէպէաէն կէլէն եէքսիկէրինէ մուղայիր վէ գըտա օլան խապէրլէրտէն տօլայը պուլունա-հէյէճանը էֆքեարը մուհիպ օլմուշ տուր : Պու խապէրլէր իւզէրինէ ախ-

չամ պօրտաւս չօգ գարընդըդ չըգ-  
մը աըր :

Տրւն տէրի էվէլիսի կիւն, Լօյտ  
գումբանեւորն Սաթիւն նամ վա-  
րօրու, Տաթաշիտա իգամէթ իտէն  
ալալարա 1400 գատար ասքէր կէօ-  
թիւրմիւլ օլուպ, մէղքիւր ալալար-  
տան սիւա իտէն ասքէրի ալալ ալ-  
տէթ իտէնէք տիր :

Շարդտա ղուհուրի միւհթէմէլ օ-  
լան գարընդըդարա կէլինէ, սուհ  
ու սալահըն ղազասը պուրտա հէ-  
նուդ մէմուլ օլունմայօր : Թիւհնարա-  
րըմիւլ Բուսիանըն Կարա տէնիւ հազ-  
դընտա օլան իտաաալարընտան սա-  
հիհ մալիւմթ պէքէյօրլար : վէ  
գօրգույօղաք քի, Գարա տէնիւ-  
տէ Բուսիա պայրաղը քիւշաաը իլէ,  
սայիր սէֆիւնէրի թարտ ու տէֆ ի-  
տէրլէր :

Սթանպօլ տայիմա սէյրի սէֆայի-  
նիմիլէ ալալ օլտուղունտան, Շարդ-  
տա օլան մէմաֆիլիմիլ տէր հալ տիւ-  
շարը մուխաթարա օլմագ թէհտիտի  
հիտս օլունմագտա տիր :

Բուսիա իլէ պիր մուհարէպէնին  
վազույի հիւ պիր քիմէն աըլու իթ-  
մէյօր, Լաքըն վազայիրի օլարագ,  
տէվէթլէր պիգիմ մէնֆաաթըմըդը  
մուհաֆազա իչին պիր հիւսնիւ թա-  
րիգ իթթըյալ իթմէլէրի մէմուլ տուր :

Գօրէսթնտանս Սթրիշիէն

— Փարիստէն գեկտեմբեր 1 թա-  
րիլէ կէլէն վէ ֆէրտասը կիւնիւ  
Սանտա տիւշէն պիր պալոնա, նո-  
յեմբեր 30 տա Մարն չայը իւզէրին-  
տէ վուղու պուլան մուհարէպէլէր  
հազդընտա թուրտա շիֆահէն մալիւ-  
մաթ ախը օլունմուշ տուր : չէյլէ քի,  
Շամլինի սամ մահէլի եէվի մէղ-  
քիւրտէ Ալամանլար ալմըլար իսէ տէ,  
սօղրատան Ֆրանսըղլարըն էլինէ կէչ-  
միշ վէ թէրրար Բրուսիալար զապթ  
իլէմիլէր տիր : Ճէնէրալ վէնտան,  
Շուաղի լը Բուա իւզէրինէ օլան հա-  
րէքէթինի մէքս իտէրէք, Մարն չա-  
յընըն ճօլմաը մահղուրու իլէ ճէնէ-  
րալ Տիւղրօնուն թէէիւր օլունան հիւ-  
հիւմի սըրտաա հարէքէթ իթմէյէ  
գարար վէրմիշ տիր : Նիհայէթ նոյեմ-  
բեր 30 տան սօղրա մէվթա վէ մէճ-  
րուհլարը մէյտանը մուհարէպէտէն  
գալտըմագ իչին ալթը սաաթ միւ-

թարէքէ թալէպ իլէյէն, Ֆրանսըղլար  
օլմայըպ, իլա Բրուսիալար օլմուշ-  
լար, վէ Ֆրանսըղլար տախի ալթը  
սաաթ եէրինէ իքի սաաթա միւսա-  
աաէ իլէմիլէր տիր :

Էնտէրանտանս Պէլթ

— Փարիստէ պարկիր էթլէրինին  
թէվիլինէ թայերին գըլընան գօմի-  
թէնին պաշ սըր քեաթիպի աթի իւլ  
պէյան պէյաննամէի նէշը ու իլան  
իթտիրմիշ տիր :

« Բրուսիալարըն փարիս էօնիւ-  
նէ միւվաաէլէթլէրինտէ փարիստէ օր-  
տու պարկիրլէրի տախի հիւապ օլու-  
նարագ, եիւզ պին պարկիր հիւապ օ-  
լունմագտա իտի : Օլ վազըթտան պէ-  
րու, կէրէք էսնաֆ վէ կէրէք պէյ-  
լիք սալախանէլէրինտէ 30,000 պար-  
կիր գատար քէսիլմիշ տիր : Պու հի-  
սապլա մուհասէրէմիլին պու հալին-  
տէ 70 պին պարկիրմիւլ պուլունու-  
յօր :

« Պունլարտան 20,000 ի օրտու իչին  
սազլաաըղըմիւլ հալտէ, հէնուլ 22,  
000 տախի իթթըյալ իչին վար վէ  
միւհիմ իրտմէթլէրտէ իսթիմալ իչին  
տախի 10,000 վէ էհալինին թէայերիւ-  
շինէ տախի 40 պին պարկիր պուլուն-  
մագտա տիր :

« Պու արա քէմիքսիլ էթ օլարագ,  
250 քիլօկրամ աղըրըղընտա էթ պու-  
լունարագ, ֆիյալթը պիր աղ աաթթ-  
տէն եիւքսէք տիր : վէ էհալինին  
թէայերիւշինէ սարֆ օլունմագ օլան  
40,000 պարկիրտէն տախի 40 միլիօն  
քիլօկրամ աղըրըղընտա էթ ալընա-  
ճագ տիր :

« Ատամ պաշընա կիւնտէ 50 կրամ  
մըգտարը թէվիլի օլունտուղու հալտէ,  
եիւզ կիւն իչին, էթ քիֆայէթ իտէ-  
ճէք տիր :

« Շուհու տէր խաթըր իտէրիմ քի,  
պարկիր էթի, էօքիւզ էթինտէն ալ-  
թը գաթ ղիյատէ պէպի օլուպ, պար-  
կիր էթինին 50 կրամը, էօքիւզ էթի-  
նին 60 կրամընա մուգապիլ տիր :

« Չօճուգլարա եարըմ թէրթիպ  
վէրիլիյօր :

« Պու վէճէլէ փարիս իւշ այ սա-  
հա տայանապիլմէք իչին պարկիր է-  
թի վար տիր » :

Ֆրանս :

## Ի Լ Ա Ն Ա Թ

### ԿԵՐՏԱՆԼԸԳ ՀԻՔԵԱՅԵՍԻ

Ժ Ի Ի Ս Թ Է Ն Լ Օ Մ Պ Ա Ր Գ Ա Յ Է Ն  
ՍԵՐԷՆՃԱՄԼԱՐԸ

Պալատէ պէյաի օլունան պու հիքեա-  
յէլէր Բուզնամլէրիմիտէ պաաըլմըշ օ-  
լուպ, ճիւլէնմիշ օլարագ իքիլէր չէյրէք  
Մէհիտիյէն սաթըլմագտա տիր :

Սազաթ վէ գատըգ պաղլամագ ֆէն-  
նինտէ քէսպի մէհարաթ իտուպ սէնէյի  
սապըգատէ տէրի սաաաթթտէ իւպու իւ-  
լէթ իւզէրինէ իքայի ֆէն իտէրէք մու-  
ախիլէրէն Սթիւայա կիթմիշ վէ պունու-  
սուհալէթլէ թէաալիսի իւզէրինէ կէրէյի  
կիպի մալիմաթ քէսպ իթմիշ օլան սին-  
եօր Եօրդիօս ֆիրեսաք օլու տէֆա տախի  
տէրի սաաաթթտէ ալտէթ իթմիշ օլտու-  
ղունտան մուգաա տէմ պիր չօղլարընը  
իլէթինտէն իւլաա իտուպ ի իմէրինի  
իլան իթմէք ի թէմիշ իսէտէ ֆօգաթ  
քէնտիլէրի ի թէմէտիքլէրինէ լուղուլի  
կէօրլտիւղի անտէ եիւզ եիւզէ կէօրիւշ-  
տիրէճէլինտէ, վէ պու իլէթին թէտա-  
վիսի դըշ էպաաաաա գօլըյըլա էյի  
օլաճաղընտան իթթըյալի օլալէրին քէօք-  
րիւ պաշընտա սապըգ իթթիսապ գար-  
չուստընտա վագի սինեօր Մաննի էճղա-  
խանէսինտէ մէքուլմու սապաշալաքն աա-  
աթ պէշտէն եէտիյէ գատար վէ էօլէն-  
տէն սօղրա սաաթ օնտան օնպիլէ տէկին  
օլտաա պուլաճագլար տիր :

Իւճրէթի թէտալիսի պապլընտա պիր  
թէմէսիյէ եաղլարագ քէֆիլ թարիգի իլէ  
տիկէր պիր իթիպարը շախսա վէրիլէրէ-  
րէք պիւթին պիւթին էյի օլտուգտան  
սօղրա ալաճաղի, էյի օլմաաղի սիւրէթ-  
տէ մալիճէ վէ իւճրէթ իչին պիր քարա  
թալապ իթմէյէճէլի վէ հալանըն սըղլէ-  
թի իւպու իլէթլէ մուսայիտ օլմաաղըն-  
աան էօնիւմիլգտէք ապրիլին նիհայէթլինէ  
գաաա մտէվամ իտէճէյի խաաթթէն իլան  
օլունտու :

ՈԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԻԹԱ

ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԼՊԵՆՏՅԱՆ

ՍԹԱՆԳՈԼՏԱ ՉԻՉԷԳ ԲԱԶԱՐԸ ՆՈՒ

ՄԷՐԹ 45

ՃԵՄԻՅԵԹԻ ԻԼԷԻՅԵ ԹԱԳԵՆԵՆԵՅԵ